

BÜYÜK BAĞLAMI GÖREMEMEK

Bir toplum, bir kültür ve siyaset, ahlakî bağımsızlığını, tutarlılığını kaybettiğinde, koşullara göre değişen tercihler yapar, ilişkiler kurar.

Kolonyalist politik kuramcılarının, entelektüellerin, tarih felsefecilerinin, kapalı kapılar ardında değil, bütün bir dünya kamuoyu tarafından takip edilebilecek şekilde, hepimizin dikkatini çekecek şekilde, Yahudi-Hristiyan mirasını, seküler hayat tarzını, büyük bir kararlılıkla ve ne pahasına olursa olsun savunmak adına ortaya attıkları "medeniyet çatışması" retoriği etrafında, yıllardır çok yönlü tartışmalar, eleştiriler ve spekülasyonlar gerçekleştirildi. Bu retorik, büyük bir açıklık ve pervasızlıkla, Batı uygarlığı ideolojisi adına, İslâmî bütün bünyesinde yer alan kimi farklılıkların sistemli bir şekilde istismar edilmesini, bu istismarın yoğunlaştırılmasını, karşıtlıkların bir çatışmaya dönüştürülmesini, farklılıkların derinleştirilmesini önerdi.

Bir halkın, bir kültürün/toplumun, kendi inançları, dünya görüşü, değer sistemi doğrultusunda bağımsız bir tahayyül, tasavvur ve model oluşturması, bu konuyu bir bağımsızlık davasına dönüştürmesi gibi bir projeyi kabul edilemez bularak, bunun yerine; her halkın, her kültürün kendi inançlarını ve dünya görüşünü terk ederek, neoliberal demokratik sisteme, serbest piyasa sistemine dahil olması gerektiği fikrini batı dışı toplumlara, özellikle de, İslâm toplumlarına dayatan yeni emperyalizm, güçlü olanın evrenselliğini de istismar ederek, ideolojik evrensellik dili ve söylemi aracılığıyla, toplumlarımızı zihinsel/kültürel/etnik/mezhepçi kamplara bölmeye devam ediyor.

Bugünün tarihi çok katı, çok acımasız emri vakilerle sürdürülüyor. Savaşlar, işgal ve istilalar, katliamlar ve sürgünler, hâkim politik-ideolojik dilin/iktidarın öngördüğü bir çerçeveye içerisinde icat ediliyor, gerekçelendiriliyor, her bölgede, uygun işbirlikçiler bulmak suretiyle sahneye konuluyor. Bu konular etrafında, ideolojik dil/iktidar tarafından konsensus (mutabakat) otoriteleri oluşturuluyor. Konsensus otoriteleri, her emperyalist projeyi bütün ahlaksız araçları kullanarak meşurlaştırabiliyor. Etkisiz hale getirilmesi gereken toplum/ülke İslâm toplumu olduğunda, kolonyalist söylem tarafından muhakeme yetenekleri dumura uğratılmış zihinsiz bedenlerden oluşan Batı kamuoyu her tür kötülük konusunda kolaylıkla ikna edilebiliyor. Kitleler, küresel diktatörlüğün gerekçelerini, eleştirel bir konsensus söz konusu olmadığı için, onaylamaya hazır hale getirilebiliyor. Daha önce Irak'ta yaşandığı üzere, Suriye sorunu zalim bir yerel diktatörün tasfiyesi sorununa indirgeniyor. Bizler, Müslümanlar olarak, daha önce Afganistan'da, Irak'ta ve sonra Suriye trajedisi bağlamında karşı karşıya geldiğimiz üzere, bütün bu işgal/istila/yıkım/sürgün stratejilerinin gerçek/küresel/emperyalist bağlamını, büyük bağlamı, bu bağlama ilişkin kapsayıcı süreçleri, geniş süreçleri takip etmiyor, hangi konuda olursa olsun, kolaylıkla kolonyalist propagandanın edilgin bir parçası haline getiriliyoruz, getirilebiliyoruz. Suriye ile ilgili gerçek emperyalist bağlam, Suriye'de, muvafık/

muhalif hiç bir tarafın, hiçbir şekilde kazanamayacağı, bütün tarafların bir şekilde kaybedeceği, Amerika'nın ve Avrupa'nın stratejik çıkarlarının, bütün tarafların politik/ekonomik/kültürel itibarlarının da kaybıyla sonuçlanmasını amaçlayan bir bağlamdı. Bu nedendir ki, Suriye'de muhalif unsurlar, angaje oldukları unsurların öngördükleri sınırlar içerisinde hareket ederek savaş boyunca, bir tek gün dahi, ortak bir Suriye projesi üzerinde asla bir araya gelmediler.

Hangi klişe/söylem/slogan/kalıp içerisinde sürdürülüyor olursa olsun, Afganistan/İrak/Libya/Mısır ve Suriye'ye yönelik haçlı seferlerinin, İslâm dünyası toplumlarında, evrensel İslâmî perspektifi, ümmet hassasiyetini ve ahlakını, kolektif İslâmî bilinci yeniden bir bütünlük içerisinde ortaya çıkarması beklenirken, gelişmeler, hiç beklenmeyen sonuçlar vermiş ve İslâm, maalesef yerel/ulusal bir meseleye dönüşmüş, dönüştürülmüştür. İslâmcı eğilimler de bu zaman zarfında, enyüksek/büyük değerlerden, en küçük değerlere (milliyetçi-mezhepçi) doğru büyük bir düşüşe geçmişlerdir. Küresel iletişim ve kültürün bütün ulus-devlet kutsallarını görelileştirdiği bir dönemde, Müslümanların, ulus-devlet yaklaşımlarını kutsallaştırmaya devam etmeleri, 1789'a ait kategorileri aşılmaz bir ufuk gibi görmeleri, 1789'un zihinsel-ideolojik-kültürel koşulları hiç değişmemiş gibi davranmaya devam

etmeleri normal karşılanabilecek bir durum değildir. İslâm dünyası toplumlarını, kendi değer sistemlerinden soyutlayarak 18. yüzyıl insanları için icat edilmiş, 18. yüzyıl Avrupalıları için icat edilmiş kavram ve kurumlarla baskılamaya, yönlendirmeye, kontrol etmeye devam etmek, sömürgeciliğin bütün imkanlarıyla sürdürüldüğünü göstermekten başka bir şey olamaz.

Bir toplum, bir kültür ve siyaset, ahlakî bağımsızlığını, tutarlılığını kaybettiğinde, koşullara göre değişen tercihler yapar, ilişkiler kurar. Ahlakî bağımsızlığını kaybeden kim olursa olsun, birey ya da toplum, bu kayıpla birlikte her tür vesayete açık hale gelir. Ahlakî bağımsızlıklarını kaybedenler, elastiki kavramlarla, elastiki konularla, elastiki ilişkilerle ve politikalarla hayatlarını sürdürürler. Bu hayatlar, derin çelişkilerden ibaret hayatlar haline gelir. Bu duruma, bir de ekonomizmin ve teknokratizmin işgal ve istilası eklenince, hayatlarımız insanî olma özelliğini de bütünüyle yitirir. İslâm dünyası toplumlarında, her toplumda, iktidar ve koşullar zihin dünyalarımızı kötürümleştiriyor. Zihinsel hayatımız, iktidarların ve koşulların dilinden/söyleminden bağımsız aydınlar/düşünürler yetiştiremiyor. Bu nedenle de ilkesel duyarlılıklar temsil edilemiyor, ilkesel temelde mücadeleler verilemiyor.